

HİKMƏTLİ SÖZLƏR, ZƏMANƏDƏN ŞİKAYƏT VƏ ETİRAZLAR

*****

Mirzə Şəfi Vazeh

*****

<http://www.kitablar.com>
<http://www.kitablar.org/>

Qəlbimin, ruhumun qanadıyla mən,
Çıxdım aydınlığa zülmət gecədə.
Gördüm şəriyyətdə həqiqətimi-
Tapdım həqiqətdə şəriyyətimi.

Qoy sən həqiqəti söyləyən zaman,
Qopsun min təhlükə, qopsun min tufan
Gəl baxma bunlara, ey Mirzə Şəfi!
Uca tut daima arı, şərəfi.
Həqiqət bir şeydir gözəllik ilə,
Olmı gözəllik gəlməsin dilə?
Cəzadan, təqibdən olmaqçün uzaq,
Bəzən sözlərini söyləmə cılıpaq
Asta ol, özünü daim gözlə sən,
Acı sözünü də, de xoş sözlə sən.

Şahların ziynətli hədiyyəsinə,
Təriflə vurarıq daha da ziynət.
Ancaq təbiətin min töhfəsinə,
İnanın, vermərik bir dəfə qiymət.

Selləri coşdurub, çaylar axdıran,
Göydə buludlara şimşək çaxdıran,
Sonsuz qüvvələri peyda eyləyən
Bəşər taleini vəsf edirəm mən.

İti qılınc sürüşərək düşsə yatağa,
Üzü yumşaq ipək üstən sıçrar qırağa.
Bu dünyada kəskinlikdən, zor, gücdən artıq
Səmərlər verər xeyirxahlıq və mehribanlıq.

Düzlüklə alçaqlıq çarpışan zaman
Alçaqlıq nədənsə qazanır hər an.
Çünki alçaqlarçün ən alçaq işlər,
Alçaqlıq deyildir, hünərdir, hünər.

Müdrilik adamı çox xoşbəxt edər,
Lakin elm artdıqca, çoxalar kədər.
Bu dünya üzündə xoşbəxtdir axmaq,
Aqıl həsəd etməz ona da, ancaq.

Özünü şux göstər, özünü saxla,
Getməsin üzündən təravət əsla.
Amma düşünmə ki, ölüm nə gəzir?!
O, durar qapında bir gun müntəzir.

Mal-dövlət vərəsəlik olsa da, asan,
Zəhmət çəkib bir ev tikmək müşküldür yaman.
Babaların, nənələrin şanı-şöhrəti,
Nəvələrin qürurunu artırır qəti!
Lakin, verər insanlara əsl ləzzəti,
Öz əliylə qazandığı varı-dövləti.

Bu dünyanın kədərini, qəmini,
Sorsan, deyər yer üzündə hamıdan,
Ahu-fəğan çıxararmı bu dərdi
Ürəklərin viran qalmış damından?
Fəlakətə, işkəncəyə, kədərə,
Üstün gəlib qılınc çəkmək gərəkdir
Ümid bağla sən bir yolluq hünərə,
Üləmələr* nə desələr, kələkdir.
Anlaşılmaz möüzənlə, duanla
Sən artırma bu dünyada ələmi.
Qoy məqsədin bir şey olsun... gəl anla,
Tez ol qurtar dərdü-qəmdən ələmi!

İstinad: (*Alimlər. Burada kinayə və eyhamla işlədilməlidir. Mollalar, ruhanilər nəzərdə tutulur. Red.)

Şikayətmi edim, gülümmü, bilməm
Dünyanın yarısı dərrakədən kəm.
Edir utanmadan, eyləmədən ar,
Mini bir axmağın sözünü təkrar.
Yox! Səni mədh edim, qoy ey yaradan,
Ki, tutmuş dünyanı bu qədər nadan.
Etməsəydin bizə bu mərhəməti,
Olmazdı ağlın da qədri, qiyməti.

Məni sevənlərə məhəbbətim var,
Nifrət edənlərə min nifrətim var.

Əgər əl çəksəm də, səadətimdən,
Mən əl götürməyəm bu adətimdən.
Kişisən, var isə səndə cəsarət,
Olsun xislətində belə bir adət:
Yaxşılıq edənə yaxşılıq eylə,
Cavab ver yamana yamanlıq ilə.
Türfə gözəlləri sevib duyarlar,
Qəşəng gül yanağı sığallayarlar.
Əkib becərərlər münbit tarlanı
Əzib öldürərlər əfi ilanı.
Namusa, qeyrətə sataşanları
Əfv edən, əslində zəif adamdır.
Yumşaqıq yaraşar qadın qəlbinə
Kişininki isə bil, intiqamdır!

Ey bəşərin xilasına edilən kömək,
Ey göylərin ilk töhfəsi, sevimli əmək!
Yenə xidmət edənlərə təsəllisən sən,
Müdrəklərin ilk arzusu, ilk istəyisən.
Ancaq, nadan çətin işdən qaçar asana,
Məhv olardım dirənmədən min yol əsana!
Ey göylərin ilk vergisi!.. İnan ki, sənə
Daim sadıq qalasıyam gedincə sinə.

Gülüb cavabını qaytar mehriban,
Birisə kinayə edərsə sənə.
Bil ki, kinayəyə layiq olmayan
Min bir kinayədən alçalmaz yenə.

Sən öz mənliyinin dar sarayından
Kənara çıxmasan, ey dostum, inan
Anla ki, ömründə ola bilməzsən
Düzlük evində də, bir dəfə mehman.

Tozu qaldırsa da nə qədər külək,
Toz öz tozluğunu dəyişməyəcək.
Gömülmüş olsa da, toza cəvahir,
Yenə də, qiyməti öz üstündədir.

Ələ qədəh alsan, gəl olma nadan,

İçmə hiss etmədən, içmə duymadan.
Özünü böyüdüb boş yerə şişmə,
Bir də ki, alçalıb ayağa düşmə.
Elə bil şəh ilə dolubdu lalə,
Qızarır əlində qızıl piyalə.
İç, amma su kimi içərsə bir kəs
Meyin bu dünyada qədrini bilməz.

*****

*****